

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S019

ETI.19.HR.R.K2.12

Etika

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S019

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (**0**) bodova ako je nečitko napisan.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

ETI IK-2 D-S019

99

Etika

Esej

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedene tekstove. Na temelju njihove usporedbe, prema ponuđenim smjernicama, oblikujte esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Prvi tekst

34. Kada ti se javi utisak neke ugone, kao i s drugim utiscima, budi na oprezu da te on ne zavede; nego neka ta stvar priček, a ti malo otegni. Potom si predoči oba razdoblja, ono u kojemu ćeš uživati u ugodi, i ono u kojem ćeš se nakon uživanja kajati i samoga sebe prekoravati. I tome suprotstavi <utisak> kako ćeš se radovati i samoga sebe hvaliti nakon što se uzdržiš. Ako učini da je dobra prilika upustiti se u takav čin, pazi da te ne nadjača njegova ugodnost i zavodljivost. Tome suprotstavi <utisak> koliko je bolje biti svjestan da si pobijedio u takvoj borbi. (...)

48b. Znakovi čovjeka koji napreduje: nikoga ne kudi, nikoga ne hvali, nikoga ne kori, nikoga ne proziva, nikada ne govori o samome sebi da je netko važan ili da nešto znade. Kad je u nečemu spriječen ili zasmetan, sebe proziva. I ako ga netko hvali, u sebi se smije onome koji ga hvali. I ako ga netko kudi, on se ne opravdava. Ide po svijetu poput ranjenika, pazeći da ne udari ozlijeđeni dio tijela prije nego što zacijeli. Svaku je želju odagnao iz sebe, a zazor je prebacio isključivo na one protuprirodne među stvarima koje su do nas. U svemu se služi blagim porivom. Ako se učini priglupim ili neukim, ne mari. Jednom riječju, čuva se samoga sebe kao neprijatelja i izdajnika.

Epiktet, *Priručnik*

ETI IK-2 D-S019

01

Etika

Esej

Drugi tekst

Moral, čija je to volja za moć? – Ono zajedničko u povijesti Europe nakon Sokrata jest pokušaj da se vladavini moralnih vrijednosti podvrgnu sve druge vrijednosti: tako da one trebaju biti ne samo vođe i suci života nego i 1. spoznaje, 2. umjetnosti, 3. državnih i društvenih nastojanja. „Postati bolji” kao jedina zadaća, sve ostalo tomu sredstvo (ili smetnja, zapreka, opasnost: shodno tomu nešto što valja suzbijati do uništenja...).

(...)

Što znači ta volja za moć od strane moralnih moći, koja se dosad u silnim gibanjima odigravala diljem zemlje?

Odgovor: – iza nje se kriju tri moći: 1. instinkt stada, protiv jakih i neovisnih, 2. instinkt onih koji pate i koji su zakinuti, protiv sretnih, 3. instinkt osrednjih, protiv iznimaka. – Silna prednost tog gibanja, koliko god mu pripomogla i okrutnost, prijetvornost i borniranost¹: (jer je sama povijest borbe morala s osnovnim instinktima života najveća imoralnost koja je dosad postojala na zemlji (...)).

Friedrich Nietzsche, *Volja za moć*

¹borniranost – ograničenost

ETI IK-2 D-S019

01

Etika

Esej

Tema eseja: **Moral – snaga ili slabost?**

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „moralne vrijednosti”, „instinkti života”, „volja za moć”, „postajanje boljim čovjekom” i „moral”.

1. Objasnite koji su Epiktetovi prigovori hedonizmu.
2. Objasnite zašto Nietzsche povezuje moral s prisilom.
3. Objasnite razliku između Nietzscheova i Epiktetova odnosa prema patnji. Objasnite razliku između morala kao samoprisile i morala kao društvene prisile.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. ponašanja koje smatrate „instinktom stada”
2. asketskoga načina življenja.

ETI IK-2 D-S019

01

Etika

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S019

99

